

เอกสารอ้างอิง

1. บัญชียาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ (พ.ศ.2556) คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (อินเทอร์เน็ต). เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 ก.ย. 2564. เข้าถึงได้จาก<http://pharmacy.su.ac.th/herbmed/drug/text/drug.php?drugID=56&sgID=10>
2. ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2559 ประกาศ ณ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 คัดจากราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 86 ง วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2559 .
3. ยาเขียว ยาไทยใช้ได้ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (อินเทอร์เน็ต). เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 ก.ย. 2564. เข้าถึงได้จาก<https://pharmacy.mahidol.ac.th/th/knowledge/article/156>

ยาเขียวหอม

เป็นตำรับที่บรรจุอยู่ในบัญชียาสามัญประจำบ้าน และบัญชียาสมุนไพรที่เป็นบัญชียาหลักแห่งชาติ ยาเขียวหอมเป็นตำรับยาที่มีการใช้กันมาอย่างยาวนานและใช้สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษของเรา และหากเรานำมาใช้อย่างผสมผสานกับการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยพิจารณาจากคนไข้ จะทำให้เกิดผลดีต่อสุขภาพ มากกว่าการหวังพึ่งการแพทย์เพียงแผนใดแผนหนึ่งเพียงอย่างเดียว

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ตำรับ

ยาเขียวหอม

www.dtam.moph.go.th
Call Center 02 591 7007

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

@DTAM

ยาเขียวหอม

ยาเขียวหอมเป็นยาแผนโบราณที่เป็นยาสามัญประจำบ้านและจัดอยู่ในกลุ่มยาแก้ไอที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศใช้ในบัญชียาจากสมุนไพร ที่มีการใช้ตามองค์ความรู้ดั้งเดิมในบัญชียาหลักแห่งชาติสูตรตำรับยาในผงยา 90 กรัม ประกอบด้วย ใบพิมเสน ใบผักกระฉ่อน ใบหมากผู้ใบหมากเมีย ใบสันปรั้าหอม รากแฝกหอม หัวประะหอม แก่นจันทน์ขาวหรือจันทน์ชะมด แก่นจันทน์แดง ว่านกับแรด ว่านร้อนทอง เนระพูสี พืชนาคน์ มหาสดำ ดอกพิบูล ดอกบุนนาค ดอกสารภี เกสรบัวหลวง หนักสิ่งละ 5 กรัม

ข้อบ่งใช้

1. บรรเทาอาการไอ ร้อนในกระหายน้ำ
2. แก้พืชหัด พืชฮัสุกฮัส (บรรเทาอาการไอจากหัดและฮัสุกฮัส)

ขนาดและวิธีใช้

ชนิดผง

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก 4-6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก 4 - 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

กระสายยาที่ใช้

- กรณีบรรเทาอาการไอ ร้อนในกระหายน้ำ ใช้น้ำสุกหรือน้ำดอกมะลิเป็นน้ำกระสายยา
- กรณีแก้พืชหัด พืชฮัสุกฮัส ละลายน้ำรากผักชีต้มเป็นน้ำกระสายยา ทั้งรับประทาน และชโลม

หมายเหตุ

การชโลมใช้ยาผงละลายน้ำ 1 ต่อ 3 แล้วชโลม (ประพรม) ก้าวตามตัวบริเวณที่ตุ่มใสยังไม่แตก

ชนิดเม็ด

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ทุก 4 - 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม ทุก 4 - 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
- หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

ข้อมูลเพิ่มเติม

ทางการแพทย์แผนไทย แนะนำให้ผู้ป่วยหัด ฮัสุกฮัส ห้ามรับประทานอาหารทะเล ไข่ และน้ำเย็น เนื่องจากผดผื่นแดง ในสูตรตำรับได้ตัดโคโรครี้ออก เนื่องจากมีข้อมูลงานวิจัยบ่งชี้ว่าโคโรครี้อาจใช้และมีการจำหน่ายในท้องตลาดเป็นพืชในสกุล Aristolochia ซึ่งพืชในสกุล Aristolochia มีรายงานพบว่าก่อให้เกิดความเป็นพิษต่อไต (nephrotoxicity) และเมื่อปี ค.ศ. 2002 องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้พืชสกุล Aristolochia เป็นสารก่อมะเร็งในมนุษย์

